

ΔΙΑΤΑΞΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Τίτλος Θεματικής Ενότητας	Οικονομία του Πολιτισμού και Διαχείριση Πολιτιστικών Οργανισμών				
Κωδικός Θεματικής Ενότητας	ΠΠΑ521				
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1ο Έτος / 2ο Εξάμηνο				
ECTS	15	Διαλέξεις / εβδομάδα	Βλ. Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Εργαστήρια / εβδομάδα	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ
Στόχοι Θεματικής Ενότητας	<p>Σκοπός της Θεματική Ενότητα ΠΠΑ521 «Οικονομία του Πολιτισμού και Διαχείριση Πολιτιστικών Οργανισμών» είναι να αναλύσει την οικονομική παράμετρο των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και την οικονομική διαχείριση των πολιτιστικών οργανισμών. Ειδικότερα εξοικειώνει με τα εργαλείων ανάλυσης, έρευνας και ανάπτυξης της οικονομικής στρατηγικής ενός πολιτιστικού οργανισμού. Αναπτύσσει συναφείς έννοιες που διέπουν την οικονομική παράμετρο χάραξης της πολιτιστικής πολιτικής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, όπως η έννοια της βιωσιμότητας και της αειφορίας, η οικονομική αποτίμηση του πολιτισμού, η προσφορά και η ζήτηση πολιτιστικών αγαθών, οι διεθνείς τάσεις στο εμπόριο πολιτιστικών προϊόντων, οι νέες τεχνολογίες και η ανάλυση των κλάδων πολιτισμού και δημιουργικότητας. Τέλος, εξοικειώνει με την οργάνωση και στρατηγική των πολιτιστικών οργανισμών, τον ανταγωνισμό, την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και τη χρηματοοικονομική ανάλυση των πολιτιστικών οργανισμών.</p>				

**Μαθησιακά
Αποτελέσματα**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Θεματικής Ενότητας οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

Γνώση (Knowledge)

- Διακρίνει τους κλάδους που συγκροτούν τις πολιτιστικές βιομηχανίες και τον δημιουργικό τομέα της οικονομίας
- Αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά της ζήτησης και της προσφοράς πολιτιστικών προϊόντων και υπηρεσιών
- Κατανοήσει τις ιδιαίτερες στρατηγικές ανάπτυξης πολιτιστικών οργανισμών
- Γνωρίζει τις δυνατότητες των εργαλείων χρηματοοικονομικής ανάλυσης
- Διακρίνει τα διαφορετικά στάδια οργάνωσης της πολιτιστικής δραστηριότητας

Κατανόηση (Comprehension)

- Κατανοεί τη σημασία του πολιτιστικού κεφαλαίου στην εφαρμογή στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης
- Εντοπίζει τα νέα δεδομένα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πολιτιστικοί οργανισμοί στη νέα ψηφιακή και δικτυακή εποχή
- Διακρίνει στόχους και προτεραιότητες που πρέπει να τίθενται στη διαχείριση πολιτιστικών οργανισμών
- Συγκρίνει τη δυναμική και τις προοπτικές κλάδων του πολιτιστικού τομέα στο ευρύτερο Ευρωπαϊκό πλαίσιο

Εφαρμογή (Application)

- Υπολογίζει χρηματοοικονομικούς δείκτες
- Εντοπίζει διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολιτιστικοί οργανισμοί
- Σχεδιάζει πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης στο κρίσιμο πεδίο του πολιτιστικού τουρισμού
- Υιοθετεί πολιτικές αξιοποίησης των νέων δεδομένων που δημιουργεί για τη ζήτηση και την προσφορά πολιτιστικών προϊόντων και υπηρεσιών η ψηφιοποίηση του περιεχομένου

Ανάλυση (Analysis)

- Αναλύει τα χαρακτηριστικά της αξιακής αλυσίδας πολιτιστικών οργανισμών
- Ανακαλύπτει τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των πολιτικών ανάπτυξης που εφαρμόζουν πολιτιστικοί οργανισμοί
- Αξιολογεί τη δυναμική και τα προβλήματα που εμφανίζει ο πολιτιστικός τομέας της οικονομίας
- Συγκρίνει την αποτελεσματικότητα στρατηγικών ανάπτυξης που εφαρμόζουν οι πολιτιστικοί οργανισμοί (π.χ. διαφοροποίηση δραστηριοτήτων και αγορών, διεθνοποίηση, κάθετη και οριζόντια ολοκλήρωση)

	<p>Σύνθεση (Synthesis)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διατυπώσει προτάσεις αναπτυξιακής πολιτικής για πολιτιστικούς οργανισμούς λαμβάνοντας υπόψη την χρηματοοικονομική τους κατάσταση • Συνθέτει την εμπειρία από μελέτες περιπτώσεων και αξιοποιεί τα συμπεράσματα για τη χάραξη στρατηγικής • Προτείνει πολιτικές και μέτρα για την ανάπτυξη κλάδων πολιτιστικής δραστηριότητας • Συνδυάζει τους διαφορετικούς παράγοντες που επηρεάζουν την άσκηση πολιτιστικής πολιτικής σε διεθνές και εθνικό επίπεδο <p>Αξιολόγηση (Evaluation)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποτιμά την αποτελεσματικότητα πολιτικών διαχείρισης πολιτιστικών οργανισμών • Συγκρίνει εναλλακτικά παραδείγματα πολιτιστικού τουρισμού σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης • Αξιολογεί τα οικονομικά αποτελέσματα και τις επιπτώσεις πολιτικών ανάπτυξης σε βάθος χρόνου • Επιλέγει άριστες πρακτικές που προάγουν τη βιωσιμότητα του πολιτιστικού κεφαλαίου. 		
Προαπαιτούμενες Θ.Ε.	ΠΠΑ511	Συναπαιτούμενες Θ.Ε.	Καμία
Περιεχόμενο Θεματικής Ενότητας	<p>Συγκεκριμένα η Θ.Ε. ΠΠΑ521 «Οικονομία του Πολιτισμού και Διαχείριση Πολιτιστικών Οργανισμών» αποτελείται από επτά (7) υποενότητες/γνωστικά αντικείμενα που αντιστοιχούν σε ομάδες εβδομάδων.</p> <p>Η Θ.Ε. εξετάζει στους ορισμούς της πολιτιστικής και δημιουργικής οικονομίας και εξηγεί γιατί είναι απαραίτητη η ξεχωριστή μελέτη των πολιτιστικών και δημιουργικών κλάδων. Η ιδιαίτερη συμβολή των πολιτιστικών κλάδων στην οικονομία γίνεται κατανοητή μέσα από την ειδική μελέτη της δομής των πολιτιστικών βιομηχανιών και της συμβολής τους σε κρίσιμους τομείς όπως η απασχόληση, οι εξαγωγές και το εθνικό προϊόν. Εξετάζεται, επίσης, η οικονομία του πολιτισμού στο πλαίσιο της ΕΕ και η σημασία της διαμόρφωσης μιας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης. Αναλύονται οι πολιτικές διαχείρισης του πολιτιστικού κεφαλαίου που διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην αναπτυξιακή πορεία του δημιουργικού τομέα της οικονομίας και σχολιάζεται η σημασία δημόσιων ή ιδιωτικών πρωτοβουλιών όπως οι αναπλάσεις, ή τα φεστιβάλ. Η Θεματική Ενότητα αναλύει τους τρόπους με τους οποίους οι πολιτιστικοί οργανισμοί και οι επιχειρήσεις διευρύνουν την εμβέλεια τους είτε δραστηριοποιούνται στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Εξετάζεται η ικανότητα ανάλυσης των οικονομικών αποτελεσμάτων και της χρηματοοικονομικής θέσης μιας πολιτιστικής επιχείρησης, παρουσιάζονται εργαλεία χρηματοοικονομικής ανάλυσης και γίνεται ειδική μνεία στην επίδραση των τεχνολογικών αλλαγών και, κυρίως,</p>		

	<p>της ανάπτυξης του Διαδικτύου στην οικονομική λειτουργία των πολιτιστικών οργανισμών και επιχειρήσεων είναι πολύ σημαντική.</p> <p>Η Θεματική Ενότητα εστιάζει συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια της οικονομίας του πολιτισμού και ειδικότερα της δημιουργικής οικονομίας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών. • Στη μελέτη του ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου ανάπτυξης του πολιτιστικού-δημιουργικού τομέα της οικονομίας. • Στην επισκόπηση της έρευνας στους κλάδους της οικονομίας του πολιτισμού και της δημιουργικότητας την τελευταία 20ετία διεθνώς. • Στην διερεύνηση των παραγόντων που διαμορφώνουν την προσφορά και ζήτηση στον τομέα του πολιτισμού. • Στην εκτίμηση της ανάπτυξης των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών στην Κύπρο και στην Ελλάδα. • Στην εξοικείωση των φοιτητών στην έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και της συμβολής του πολιτισμού σε αυτήν. • Στην εξοικείωση των φοιτητών με τις στρατηγικές ανάπτυξης επιχειρήσεων και οργανισμών στον δημιουργικό-πολιτιστικό τομέα. • Στην εισαγωγή των φοιτητών στα βασικά χρηματοπιστωτικά εργαλεία (ισολογισμοί, δείκτες) • Στην διερεύνηση της επίδρασης των νέων τεχνολογιών στην πολιτιστική οικονομία.
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (1 τετράωρη υβριδική Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση και 4 δίωρες τηλεσυναντήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου)</p> <p>Η διδασκαλία και η μαθησιακή διαδικασία υλοποιούνται μέσω των σύγχρονων (real-time) και ασύγχρονων εργαλείων επικοινωνίας, διδασκαλίας και μάθησης της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης eClass. Έτσι, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με την/τον διδάσκουσα/οντα και ‘συναντούν’ τους συμφοιτητές τους της ίδιας Θ.Ε. στο περιβάλλον μιας εικονικής τάξης που προσομοιάζει τη διδασκαλία σε μια φυσική τάξη. Ταυτόχρονα έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία του μαθήματος μέσω της χρήσης, μεταξύ άλλων, του ασπροπίνακα, της κάμερας, του μικροφώνου και της εφαρμογής chat για να θέτουν ερωτήσεις, να κάνουν σχόλια και να εκφράζουν συναισθήματα με emojis.</p> <p>Οι εικονικές τάξεις προσφέρουν σημαντική ευελιξία εφόσον μπορούν να αξιοποιηθούν τόσο για σκοπούς διδασκαλίας όσο και για διαδικτυακές συζητήσεις μεταξύ ομάδων φοιτητών, φοιτητών και καθηγητών, επισκεπτών ομιλητών, καθώς και ως χώροι για συνεργατική εργασία (collaborative work). Οι αναρτημένες εβδομαδιαίες «ώρες γραφείου» της διδάσκουσας εξασφαλίζουν επιπλέον την αποτελεσματική επικοινωνία και επαφή για τη συζήτηση προβληματισμών και την επίλυση προβλημάτων, όταν προκύπτουν.</p>

	<p>Η ασύγχρονη Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης eClass του ΑΠΚΥ προσφέρει τη δυνατότητα επικοινωνίας μέσω του forum και του email με την διδάσκουσα του τμήματός σας και την ομάδα των συμφοιτητών σας. Εκεί αναρτώνται οι μαγνητοσκοπημένες παρουσιάσεις των ΟΣΣ/τηλεσυναντήσεων, τα εκπαιδευτικά βίντεο, οι μαγνητοσκοπημένες διαλέξεις φιλοξενούμενων ομιλητών, σύνδεσμοι βάσεων δεδομένων και ιστοσελίδων, σχολιασμένη βιβλιογραφία της αναρτημένης ύλης, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης και εκπαιδευτικές δραστηριότητες (διαδραστικές, βιωματικές, κ.λπ.). Επίσης, εκεί βρίσκονται συγκεντρωμένα όλα τα απαραίτητα έγγραφα και οι πληροφορίες για τη διεξαγωγή των ΟΣΣ/τηλεσυναντήσεων, τη συγγραφή των 2 υποχρεωτικών Γραπτών Εργασιών, τη διεξαγωγή των εξετάσεων και τους τρόπους αξιολόγησής σας, καθώς, επίσης, και το ακαδημαϊκό ημερολόγιο για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Υποχρεωτική Βιβλιογραφία</p> <ul style="list-style-type: none"> • UNDP (United Nations Development Program). 2013. Creative Economy Report. Κεφ. 1, 2, 3, 5, 8. (σελ. 19-51, 73-94, 209-230). • David Throsby. 2001. <i>Economics and Culture</i>. Cambridge, Cambridge University Press. Κεφ.7, Cultural Industries (σελ. 110-136). • KEA 2006- THE ECONOMY OF CULTURE IN EUROPE Chapter III Mapping out the economy of culture in figures (σελ. 59-130) • UNESCO (2009), Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue. (σελ.189-219). • Paul DiMaggio. The Internet's Influence on the Production and Consumption of Culture: Creative Destruction and New Opportunities (2014) σελ. 1-39. • Ν. Λέανδρος (2012), <i>Οικονομική Κρίση και Σύγχρονη Ανάπτυξη. Η Οπτική της Πολιτικής Οικονομίας</i>, Αθήνα, Εκδόσεις Διόνικος, Κεφάλαιο 3 (σελ. 105-155) & 7 (σελ. 303-348). • Α. Θεοδωρόπουλος 2010 "Στρατηγικός Επιχειρηματικός Προγραμματισμός", σ. 17-48. • Κέφης-Παπαζαχαρίου (2009), <i>Το επιχειρηματικό όραμα σε business plan</i>. κεφάλαιο 10 (σελ. 215-252). <p>Συμπληρωματική Βιβλιογραφία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creative Industries Taskforce (2013), Industry Action Plan-NSW Creative Industries, σελ. 1-54. • E. Castells (2009), <i>Communication Power</i>, Oxford, Oxford University Press (σελ. 116-136). • S. Galloway and S. Dunlop (2007), "A Critique of Definitions of the Cultural and Creative Industries in Public Policy", <i>International Journal of Cultural Policy</i>, 13(1), (σελ. 17-31). • K. Segers and E. Huijgh (2006), <i>Clarifying the Complexity and Ambivalence of the Cultural Industries</i>.

	<ul style="list-style-type: none"> • Frontier Economics (2007α), Analysis of Firm Level Growth in the Creative Industries. • Frontier Economics Creative Industry Spillovers – Understanding their Impact on the Wider Economy (2007β) σελ. 3-36. • H. Bakhshi, A. Freeman and P. Higgs (2013), A Dynamic Mapping of the UK’s Creative Industries. • J. Peck (2005), “Struggling with the Creative Class”, <i>International Journal of Urban and Regional Research</i>, 29(4), σελ. 740-770. • R. Picard (2002), <i>The Economics and Financing of Media Companies</i> κεφάλαιο 12 (σελ. 230-249). • Mapping of Cultural and Creative Industry Export and Internationalisation Strategies in EU Member States by Judith Staines and Colin Mercer EENC Report, February 2013 (σελ.1-53). • UNESCO (2012), Culture: a driver and an enabler of sustainable development. (σελ. 1-10). • Utrecht School of the Arts "The Entrepreneurial Dimension of the Cultural and Creative Industries" (2010). • Β. Αυδίκος (2014) "Οι πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες στην Ελλάδα" Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο, κεφάλαιο 5 (σελ. 119-159). • Καραχάλης, Πολιτικές Σχεδιασμού για την Εγκατάσταση Πολιτιστικών Βιομηχανιών στις Κεντρικές Περιοχές των Πόλεων: Σύγκριση τριών Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών με την Αθήνα, 2010, σελ. 383-392. • Σ. Λαζαρέτου (2014), Η έξυπνη οικονομία: «πολιτιστικές» και «δημιουργικές» βιομηχανίες στην Ελλάδα. Μπορούν να αποτελέσουν προοπτική εξέξοδου από την κρίση;, Bank of Greece, Working Paper 175. • Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2010), Πράσινη Βίβλος. Απελευθέρωση του Δυναμικού των Κλάδων του Πολιτισμού και της Δημιουργικότητας, COM (2010). • Γ. Τσουρβάκας (2012), <i>Μάνατζμεντ Επικοινωνιακών και Πολιτιστικών Οργανισμών</i>, Θεσσαλονίκη: University Studio Press. (σελ. 333-353). 		
Αξιολόγηση	Συντρέχουσα Αξιολόγηση (2 Γραπτές Εργασίες) Τελική Εξέταση	30%	
Γλώσσα	Ελληνικά		